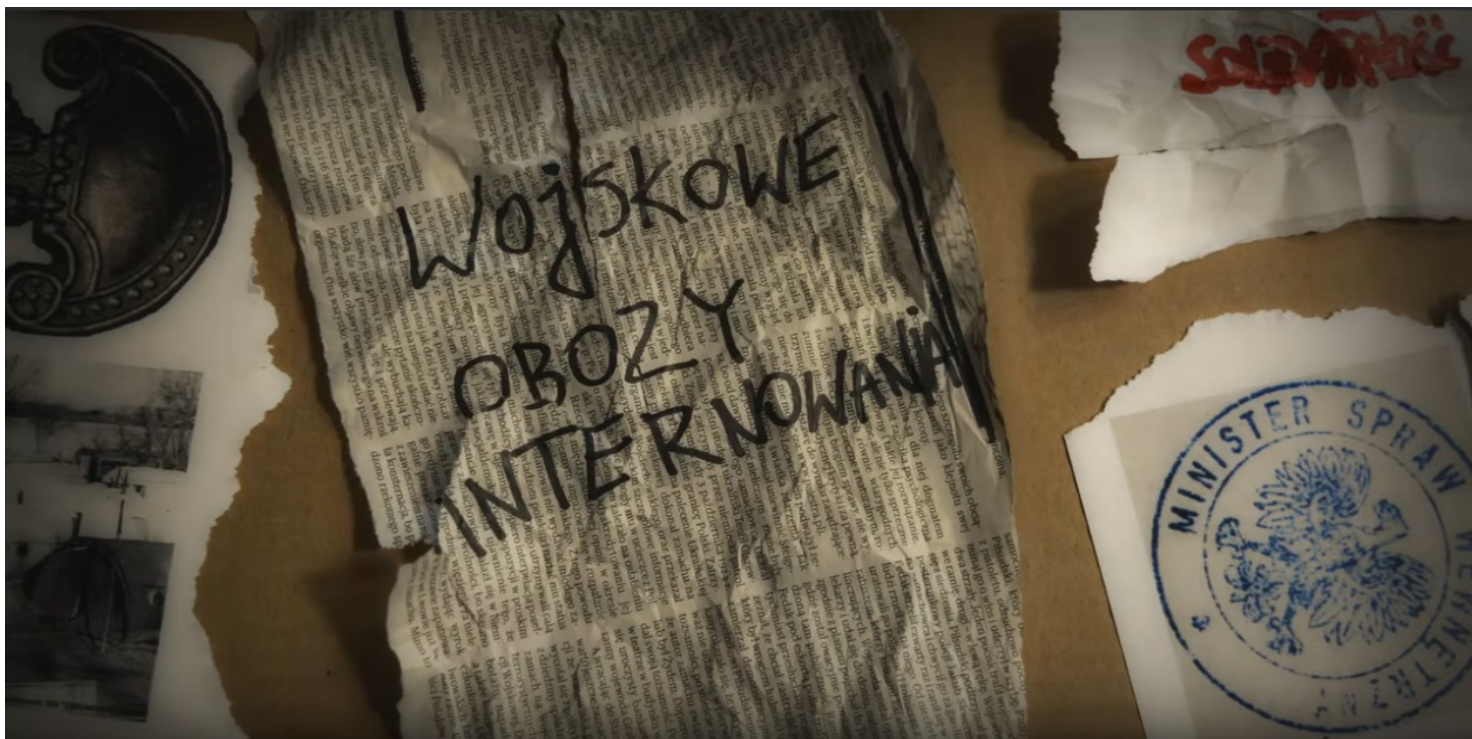

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/stan-wojenny/57558,Inteligentna-forma-internowania.html>

WYWIAD

Inteligentna forma internowania?

OKRES HISTORYCZNY

(1980-1990) Epoka Solidarności

Autor: MIECZYŚLAW GÓRA, RAFAŁ LEŚKIEWICZ

04.12.2019

Z prokuratorem Mieczysławem Górą z Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku, Delegatura w Bydgoszczy rozmawia dr Rafał Leśkiewicz.

Rafał Leśkiewicz: Gen. Jaruzelski nazywa Wojskowe Obozy Internowania, inteligentną formą internowania. Czy Pana zdaniem stworzenie WOI było działaniem planowanym z dużym wyprzedzeniem czy też raczej operacją *ad hoc*, bez wcześniejszego przygotowania?

prok. Mieczysław Góra: W dniu 12.01.1982 roku Szef Sztabu Generalnego WP generał broni Florian Siwicki wydał zarządzenie Nr 03/Org w sprawie sformowania kompanii polowych. Miały być one uzupełniane przez Wojskowe Komendy Uzupełnień na podstawie list imiennych otrzymywanych z terenowych organów Milicji Obywatelskiej za pośrednictwem Wojskowej Służby Wewnętrznej. Listy imienne stanowiły podstawę do wypisania i rozesłania wezwań poborowym i rezerwistom. Sztaby Okręgów Wojskowych miały uzgodniony tryb przekazywania z Wojewódzkich Sztabów Wojskowych do Wojskowych Komend Uzupełnień list imiennych sporządzonych przez organy Milicji Obywatelskiej. Osoby typowane były powoływane eksterytorialnie, do kompanii polowych dyslokowanych, co najmniej poza granicami sąsiedniego województwa. Każda kompania miała być uzupełniana poborowymi z kilku województw. Celem tworzenia kompanii polowych było powołanie do służby wojskowej osób społecznie nieprzystosowanych, reprezentujących niskie wartości ideowo-moralne i obciążonych destrukcyjną działalnością. W 65 kompaniach polowych na koniec czerwca 1982 roku umieszczono 6.560 wytypowanych osób. W dniu 22.08.1982 roku na posiedzeniu Zespołu MON rozpoznawano sytuację wewnętrzną kraju. Uczestnicy posiedzenia stwierdzili, że „przeciwnik” dąży do podważenia ustaleń sformułowanych na posiedzeniu Sejmu PRL w dniu 21.07.1982 roku, żąda zniesienia stanu wojennego, ogłoszenia amnestii, przystąpienia do rozmów z internowanymi, nawołuje do demonstracji ulicznych oraz strajków. Na posiedzeniu Rady Wojskowej MON w dniu 23.09.1982 roku Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP d/s Organizacyjno Mobilizacyjnych gen. dyw. dr Antoni Jasiński został zobowiązany do utworzenia Wojskowych Obozów Internowania. Jak z tego wynika wykorzystanie instytucji powszechnego obowiązku w celu izolacji działaczy antykomunistycznych było zaplanowane z wyprzedzeniem.

RL: Czy poza Władysławem Ciastoniem i Józefem Sasinem ktoś jeszcze odpowiedział karnie za represje stosowane w Wojskowych Obozach Internowania, czy toczą się jakieś inne postępowania w tej sprawie?

MG: Wspólnie z Władysławem Ciastoniem i Józefem Sasinem oskarżony został Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego generał Florian Siwicki, który w trakcie procesu zmarł i postępowanie zostało wobec niego umorzone. Nie zostali oskarżeni ówczesny: Zastępca Szefa Sztabu Generalnego WP d/s Organizacyjno Mobilizacyjnych, Kierownik Sztabu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych I Zastępca Ministra Spraw Wewnętrznych, Szef Szefostwa Wojskowej Służby Wewnętrznej, Komendant Główny Milicji Obywatelskiej, którzy także wcześniej zmarli. Odpowiadając na drugą część pytania należy wymienić toczące się śledztwo w sprawie obozu w Czerwonym Borze w Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Białymstoku.

RL: W trakcie prowadzonego postępowania, rozmawiał Pan z wieloma osobami wcielonymi do służby wojskowej w ramach Wojskowych Obozów Internowania. Czy może Pan powiedzieć, jak Ci

ludzie odbierali tę formę represji, innymi słowami co najbardziej uderzyło Pana w ich zeznaniach?

MG: Osadzeni w Wojskowych Obozach Internowania uważali powołanie do wojska jako internowanie, unieruchomienie, akt bezprawia, formę represji przed zapowiedzianymi strajkami jesienią 1982 roku. Wielu było zadania, że wojska nie powinno się używać do celów walki politycznej. We wszystkich obozach formą protestu były: głodówki, śpiewanie pieśni antysocjalistycznych, religijnych, organizowano zbiorowe modlitwy, uchylano się od zajęć, odmawiano czytania prasy wojskowej, oglądania DTV, opieszale wykonywano polecenia, zdarzało się wywieszanie wizerunku orła w koronie, znaków Polski Walczącej, wznoszono okrzyki „Niech żyje Solidarność”, „Nie damy się”, „Nic nam nie zrobicie” oraz inne. Wszyscy byli przekonani, że instytucje powszechnego obowiązku obrony władza wykorzystwała w celu ich internowania. Miejsca pobytu określali jako „Wojskowe Obozy Internowania”.

COFNIJ SIĘ